

De Postryder verschijnt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdag.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

DE POSTRYDER DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlyk, 20 centiem.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiem.

De reklamen, per drukregel 25 centiem.

TONGEREN, DEN 10 JANUARY.

Landbouw-Onderwys.

Wy ontleenen aan de Annales parlementaires wat er is gezegd geworden in de Kamer der Volksvertegenwoordigers nopens het landbouwonderwys:

M. RODENBACH. Mynheeren, ik ben voor de afschaffing van het llaras; my dunkt dat men ook eens zal moeten komen tot de afschaffing van de Staats Landbouwschool. (Onderbreking.) Wat nut heeft het landbouw-instituut voor ons? Zenden onze landbouwers er hunne kinderen naer toe? Neen. De Landbouwschool kost aan den Staet 96,000 fr. Welnu, het is maer voor de vreemdelingen dat zy bestaet; zy zyn er te huis, en wy betalen voor hen by de 100,000 fr. per jaer.

M. JAQUEMYS. Mynheeren, wy zyn tegenwoordig aen 't werk om vielerlei dingen af te schaffen; wy gaen mischien wat te verre. De achtbare heer Rodenbach in 't byzonder, in zyne drift voor hervormingen, heeft ons de afschaffing der Landbouwschool voorgesteld.

M. RODENBACH. Niet aenstonds.

M. JAQUEMYS. Nu, nu; ik hope wel dat de Kamer een onderscheid zal maken aengaende de tusschenkomst van den Staet, onder de gedaente van geldpremiën, en de tusschenkomst van den Staet door het onderwys. Onderwys is eene plicht voor den Staet, om de zeer eenvoudige reden dat dit onderwys niet betaald wordt. Men moet niet peizen dat er landbouwscholen zouden opperigt worden door byzonderen, uit geldzucht. Wy hebben tegenwoordig in België eene school der mynen, eene school der bruggen en wegen, scholen voor de zeevaart, landbouwscholen, scholen om advokaten en geneesheeren te vormen. Indien men de Landbouwschool wil afschaffen, men zal juist dezelfde reden hebben om de andere professionele scholen, — de scholen van advokaten, de scholen van geneesheeren, — af te schaffen. Ik onthoude my, voor het oogenblik, op dit punt aen te dringen. Indien de achtbare heer Rodenbach de afschaffing der Landbouwschool verlangt, ik rade hem aen, in dien zin, een voorstel te doen, wanneer wy aen dat artikel van het budget zullen gekomen zyn. Dan zal ik my veroorloven op zyne beweegredens te antwoorden.

M. RODENBACH. Ik zal in korte woorden antwoorden aen den achtbaren afgevaardigde van Gent. De onmiddelyke afschaffing der Landbouwschool heb ik niet gevraagd, maer ik houde staen, dat de school, — die by de 100,000 fr. kost, — van geen groot nut is voor het land, de kinders onzer landbouwers er niet heen gaen. Het schijnt dat het maer de vreemdelingen zyn die er naer toe gelokt worden door den lagen prys van het pensioen, hetwelk maer beloopt tot 400 fr., (terwyl het leven aldaer kost van 700 tot 800 fr. Het land verliest alzo 400 fr. per leerling. Nu het een zoo duer leven is, meen ik dat het voor de Regering tyd wordt, in de Landbouwschool en in de Veerartsenschool. — laet my dit aldus zeggen, — op te houden soupe te verkoopen. Zy verliest daeraen. Het is zeer wel, aen onze jongelingen den landbouw te onderwyzen, maer verteert geen geld voor de vreemdelingen die er geen verteeren voor ons. A propos, van landbouwkunde en van landbouw sprekende, moet ik nog iets zeggen. Jaren geleden, had de beroemde Pestalozzi, in Zwitserland, — een land dat de achtbare heer Jacquemys welligt bezocht heeft, — eene school op eene grooten voet ingerigt, en alwaer men zich veel met wetenschappen en met landbouw bezig hield. Wat deed hy? Hy zond een zyner nabestaenden in België. Deze kwam in het arrondissement Veurne; hy ging twee of dry maenden verblyven by een landbouwer, wel te verstaan niet een landbouwer in theorie, maer by eenen landbouwer van stiel, die zich noemde M. De Grave, en hy studeerde daer den vlaemschen landbouw. Zonder tegen de landbouwkundige wetenschap te zyn, zeg ik dat er veranderingen moeten aen toegebracht worden en dat de Regering geene dupe moet wezen met groote onkosten te doen waeruit de Belgen geen profyt trekken.

M. LELIÈVE. Het is my onmogelyk te zyn-

gen en niet te protesteren tegen de woorden van den achtbaren heer Rodenbach, aengaende de landbouwscholen. De Landbouwschool van Gembloux gaet zeer wel en beantwoordt ten volle aen hetgeen men van haer verwacht heeft. Wat my aengaet, ik sta de landbouwscholen voor, gelyk ik het Staatsonderwys voorsta, en ik geloove dat M. Rodenbach niet anders beoogt dan het Staatsonderwys af te schaffen. Zulk eene beooging kan ik niet aennemen.

M. JAQUEMYS. Mynheeren, ik vrage nog twee woorden te mogen antwoorden aen den achtbaren heer Rodenbach, alhoewel ik meen dat deze discussie, in dit oogenblik, geheel en al ontydig is. Het achtbare lid heeft gesproken, indien ik my niet bedrieg, van een verlies van 400,000 fr. uit hoofde der vreem te leerlingen die het Landbouw-instituut frequenteren. Ik ben geukkig het achtbare lid ten deze volkomenlyk te mogen geruststellen. Het gouvernement doet hoegenamde geen verlies aen de vreemde leerlingen die in het Landbouw instituut aenwezig zyn, integendeel. Het achtbare lid heelde zich niet in dat het gouvernement te Gembloux soupe verkoopt en er zich by ruïneert. Neen. De vreemde leerlingen brengen aen het Landbouw instituut op, zonder de onkosten te vermeerderen. Zy helpen de onderhoudskosten van het Instituut betalen. In stede van verlies te weeg te brengen, doen zy profyt aen het gesticht. Van eenen anderen kant, zal ik er nog dit byvoegen, namelyk dat ik, met een gevoel van nationale fierheid en met een waer genogen zie, dat de vreemdelingen in België onderwys komen zoeken, niet alleen in de Landbouwschool, maer ook in onze universiteiten, in onze scholen van mynen, in onze onderscheidene nyverheidsscholen.

M. RODENBACH. Dit is hetzelfde niet.

M. JAQUEMYS. Die toeloo van vreemdelingen naer onze wetenschappelyke gestichten zou ons, — Belgen, — moeten doen zien dat die scholen zoenlyk nuttig zyn, dat zy ingerigt zyn zoenlykerwyze om het doel harer inrigting te bereiken.

't Is waer, het arrondissement Boussolelaere zendt weinig of geen leerlingen naer het Landbouwinstituut; maer ik weet juist niet of ik er hem myn compliment moet over maken; en, aengezien het achtbare lid een zeer verlicht man is, meen ik dat het zyne plicht zou wezen, zyne committanten aen te sporen zich in de landbouwwetenschap te verlichten liever dan ze er van af te wenden.

Verlof voor milicianen.

Volgens de inlichtingen aen de Union van Charbrot toegelaten, is het tegenwoordig zeer moeilijk om voor de milicianen verlof te bekomen. Men zendt aen M. Chazal petitie op petitie; men doet de dringende noodzakelykheid zien van een kind gedurende eenigen tyd aen zyne ouders terug te geven; men haelt den nood aen in welken zy zich bevinden; het is, gelyk het volks spreekwoord zegt, boter aen de galg; M. Chazal is doof, of wel by antwoordt dat die noodwendigheden van de dienst hem niet toelaten het gevraagde verlof toe te staen.

En terwyl de minister aldus spreekt, laet hy toe dat 1800 belgische soldaten uit het leger worden getrokken om ze naer Mexico te sturen!

Niet alleen is de weigering van M. Chazal niet logiek, maer zy is ook onmenschelyk. Hy kan 1800 soldaten missen, om naer een vreemd land gezonden te worden, en hy kan er niet een missen gedurende eenige maenden, wanneer deze gevraagd wordt tot welzyn zyner familie. Die handelwyze van den minister van oorlog zal te regt en algemeen geblameerd worden.

Het belgisch mexikaansch legioen.

Sedert eenige dagen zyn er onrustwekkende geruchten in omloop gebracht aengaende de reis van de transatlantische pakketboot Tampico, welke de 3de afdeling van het regiment prinses Charlotte, naer zyne bestemming overvoert. Men vindt hier weder de hand der kwaedwilligen die reeds by de reis der Louisiane en der Floride, hunne trouweloze uitvindzels hadden rondgestrooid. Volgens die uitvindzels van logenachtige berigten, hadden er in de vorige reizen opstanden aen boord plaets gehad, waren verschillende vrywill-

gers door het hoofd geschoten en hadden zelf de beide booten vuer gevat. Jammerlyk voor de onruststokers en gelukkiglyk voor de erin belanghebbende familiën zyn beide schepen ongetwyfeld ter hunner bestemming aengekomen. (Van de eerste afdeling heeft men immers tydingen uit Mexico en van de tweede uit Martinique).

Wat nu de reis van den Tampico betreft, de kwaedwilligheid is nog verder gegaen dan by de vorige reizen. Men heeft uit Antwerpen berigten gestuurd tot de verzekeraers der Algemeene transatlantische Maetschappij, meldende dat de pakketboot met man en muis vergaen was op Teneriffe.

De familiën der ingeschepte soldaten hoeven geen het minst geloof te hechten aen die geruchten. De Tampico, heeft den 16 december Saint-Nazaire verlaten met een zeer gunstig weder en had niets te verrigten by Teneriffe.

De Algemeene transatlantische Maetschappij magtig ons te verklaren dat zy geen hoegenamde berigt heeft ontvangen dat zou toelaten aen eenig ongeval te gelooven, en dat zoo er iets aen den Tampico wate voorgevallen, de tyding er van van, voor aelter te Antwerpen aen te komen, reeds door de Maetschappij zelve zou ontvangen zyn. Deze Maetschappij heeft niets vernomen en gevolgentlyk mag men gelooven dat onze landgenooten, passagiers van den Tampico, zich thans op Martinique bevinden, waer de booten uit Saint-Nazaire in bestemming naer Mexico stillohouden om nieuwen voorraad in te nemen.

Uitbersting van het grauwvuer.

NIJEUWE BYZONDERHEDEN.

Het bloedige drama dat de gemeente Dour in verslagenheid heeft gelompeld, is nog niet geëindigd. Vrydag nacht heeft men nog zeven lyken uit den koolput opgehaelt, en drie der gekwetsten, welke er een paar dagen te voren waren uitgehaelt, zyn aen de gevolgen hunner wonden bezweken, zoodat men in het geheel reeds 52 lyken telt. Men denkt dat er zich nog een 15tal in den put bevinden en alle middelen om hen te redden zyn tot nu toe vruchteloos gebleven; ook wanhoopt men sommige der gekwetsten in het leven te behouden.

De oorzaak der ramp is tot nu toe nog niet gekend.

Men verheft ons een feit hetwelk edelmoedige gevoelens kennen doet. Men had op het oogenblik der ontplofing eenige mynwerkers in den put gehaelt, welke slechts lichtelyk gekwetst waren; eenige hunner liepen spoedig naer hun huis, om hunne familiën gerust te stellen; anderen wilden den ophaelbak niet verlaten en eischten dat men hen terug in den put laten zou, om hunne ongelukkige kameraden hulp toe te brengen.

Een der werklieden welke by de tegenwoordige ramp het leven heeft verloren, was vroeger by eene dergelyke ramp in de koolmyn van Longterne-Ferrand, vyf dagen onder de aerde gebleven, na welken tyd hy op eene wonderbare wyze gered werd. Thans moogt de arme man zoo zoo gelukkig niet zyn.

Alle stukken betrekkellyk de uitlevering van Fiebig zyn op het parket van Luik aengekomen.

— Men schryft uit Luik, 4 januarij:

Er woont in onze stad eene 100jarige vrouw, met name Maria Catharina Simons, weduwe van Willem Merville. Deze vrouw, welke nog al hare verstandvermogens bezit, heeft 151 afstammelingen, waervan 123 nog in leven zyn.

— Een kaporaal van het 2^e jagers te voet, met name de Meyer, oud-gediende en schiermeester, is in den nacht van donderdag tot vrydag te Doornik op eene zeer droevige wyze aen zyne dood gekomen. Met vrouw en kinderen in de citadel woonende bemerkten de leden zyns gezins des morgens dat hy den nacht in zyne kamer niet had doorgebracht.

Aenstonds deden een groot getal soldaten opzoekingen door geheel het fort, en een van hen bemerkte den ongelukkigen kaporaal in het diepe van de gracht, waerover de groote brug ligt.

Enige oogenblikken later kon men vaststellen dat de Meyer opgehouden had te leven en hy eene schrikkellyke woude aen het hoofd had, bekomen door liet vallen van de brug.

Daer die soldaat zich nooit aen den drank overgaf en by overigens omtrent 8 ure des avonds ontmoet was geworden door eenen officier van zyn regiment, met welken hy lang genoeg geklapt had, opdat deze laatste kon erkennen dat hy in zyn normalen toestand was, zoo bestaet er geen twyfel of die dood is het gevolg van een ongeval, veroorzaakt door de

duisternis of door eene hoofdraeijing van het slagtoffer.

— Men schryft uit Gent, 8 januarij: De dieven, welke sedert eenige maenden achtereenvolgens al de kerken in de omstreken schenden, zyn in den nacht van 4 en 5 dezer ook in de kerk te Lovendeghem gedrongen. Na den buitenmuur beklommen en eenige ruiten te hebben uitgebroken, hebben zy zich in de kerk laten neerglyden by middel eener koord die zy aen een vzeren staaf van het venster hadden geboden. Gelukkiglyk had men weinig te voren al de offerblokken geleid, zoodat de schelmen slechts eenige franks gevonden hebben. Men is hier met rede verwonderd over de stoutmoedigheid hunner ondernemingen. Een offerblok, welke diep in eenen pilaar gemetst stond, hebben zy rondom uitgekapt, tot eenen halven meter diepte, hem er uitgewrongen en verbryld. Zy hebben er niets in gevonden. Daarna hebben zy de altaars beroofd en hinnen en eenige voorwerpen van weinige waarde mede gedragen. Na te voegrefts gepoogd te hebben de deur der sakristy te openen, hebben zy de kerk verlaten, eene groote wanorde achterlatende.

— Gedurende de maand december zyn er 162 zeevaertigen, te samen 34,451 ton of 213 ton per vaerting medede, in de haven van Antwerpen toegekomen, tegen 172 met 38,093 ton in dezelfde maand, van het voorgaende jaer; wat eene vermindering van 10 vaertingen en 3,642 ton daerstell. Gedurende de zelfde maand hebben de verschillige stoombooten die deze haven bezoeken, 70 reizen gedaan en 336 reizigers en 84 peerden mede gebracht.

Het getal der aankomsten gedurende het verleden jaer beliep tot 2753, vaertigen die te samen 701,035 ton maten, tegen 2553 met 609,353 van het voorgaende jaer (1863) Dus vinden wy dat in 1864, 200 vaertingen met 91,612 ton meer dan in het vorig jaer de haven van Antwerpen bezochten. Het is het grootste cyfer welke tot heden is bereikt geworden.

Onder deze getallen komen er de stoombooten tusschen voor 769 reizen en 189,634 ton met 8,111 reizigers en 1,435 peerden, tegen 522 reizen en 189,634 ton met 6,982 reizigers en 1,250 peerden van het voorgaende jaer.

De handel in hout heeft 378 vaertingen gebruikt, geladen met 2,843,800 planken, 71,923 balken en 51,763 blokken, tegen 321 geladen met 2,088,506 planken en 68,699 balken van het voorgaende jaer.

In 1864 zyn er uit dezelfde haven 1929 vaertingen en 806 met ballast vertrokken, tegen 1752 geladen en 819 geballaste van het voorgaende jaer.

Het getal vaertingen in de haven van Antwerpen zynde, op 31 december laetst, was van 122 waeronder 10 belgische, tegen een totaal van 127 waervan 10 belgische in 1863, zelfde tydstop.

— 102 man verdronken. — De engelsche kanonneerboot Racheorsa heeft in de wateren van China schipbreuk geleden.

Twaelf officiers en negentig matroozen zyn omgekomen.

— Hoe men zich in Australiën eene vrouw verschafft. — Wy lezen in den Messager-franco-americain den volgende merkwaardigen zeden-trek:

« Wanneer in de beschafte landen een man zich eene gezellin zoekt dan is het met behulp van overtuigende middelen, en dikwyls maer na veel geld en tyd om haer het hof te maken, dat hy zyn doelwit bereikt. In Australiën gaen de inboorlingen op eene geheel andere wyze te werk.

« Zy bespieden de gelegenheid af, en wanneer een jong meisje, vreemd aen hunne stam, maer niet aen hunnen smaek, zich in hun bereik bevindt, dan sluipen zy er langs achter stil naer toe, en met eenen kluppelslag op het achterhoofd, met eene meesterhand toegebracht, doen zy haer in bezwyming vallen. Wanneer dit verrigt is laden zy hunne welbewinde op den rug en dragen haer naer hunne wooning.

« Indien het arme slagtoffer van dien zonderlingen valstrikt tot het leven terugkeert, dan maakt de overwinnaer en zyne gezellin van, zoo niet, — en dit is somtyds het geval, — de stam tot welken het meisje behoort verklaert den oorlog aen den stam van den jongeling. Die oorlog wordt meest altyd enkel voor den vorm en uit eerbied voor het gebruik verklaert, want voor eene dergelyke kleingheid verlangt de eene noch de andere stam bloed te vergieten. Enige woordenwisseligen en geschenken voleindigen spoedig de zaak.

— Een onlangs getrouwd paar was aen 't twisten geraekt. « Oeh! » zegde de man verdrietig, « het huwelyk is het graf der liefde. » — « Ja, » gaf de vrouw ten antwoord, maer de mannen zyn er de grafmakers van. »